

3.2.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Lausuntopalvelu

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö VN/682/2020; 16.6.2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi biopolttoaineiden käytön edistämiseksi liikenteessä annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta; liikenne- ja viestintäministeriön lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi biopolttoaineiden käytön edistämiseksi liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Ehdotetulla lailla biopolttoaineiden käytön edistämiseksi liikenteessä annetun lain muuttamisesta säädettäisiin kansallisen jakeluvelvoitteen soveltamisalan laajentamisesta uusiin polttoaineisiin: biokaasuun ja muuta kuin biologiasta alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin ja kaasumaisiin liikenteen polttoaineisiin. Jakeluvelvoitteen laajentamisen myötä jakeluvelvoitelaisissa säädettäisiin lain soveltamisalaan kuulumisesta erikseen nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden jakelijoiden osalta. Lisäksi lakiin lisättäisiin soveltamisrajan alle jääville jakelijoille mahdollisuus vapaaehtoisesti hakeutua jakeluvelvoitteen alaisuuteen. Ehdotetulla lailla saatettaisiin voimaan myös uusiutuvan energian direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuusrajoitukset. Biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annettuun lakiin lisättäisiin kasvihuonekaasupäästöjen vähennyskriteerit muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville nestemäisille ja kaasumaisille liikenteen polttoaineille.

Liikenne- ja viestintäministeriö kannattaa biokaasun ja sähköpolttoaineiden sisällyttämistä jakeluvelvoitelakiin näiden polttoaineiden tuotannon kasvattamiseksi ja saatavuuden parantamiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että biokaasun verollepano on nykyisten valtiontukisääntöjen valossa ymmärrettävää, mutta huomauttaa kuitenkin, että biokaasuun liittyviä päätöksiä valmisteltaessa tulee jatkossa pitää huolta siitä, että biokaasun käyttöä edistetään myös verotuksen tarjoamin tai muilla keinoin. Tavoitteena tulee olla, että biokaasun hinta säilyisi kilpailukykyisenä verrattuna bensiinin ja dieselin hintoihin ja että ihmisten ja yritysten halukkuus hankkia kaasukäyttöinen ajoineuvo ei kärsisi.

Esityksessä ei ehdoteta muutoksia jakeluvelvoitteen tasoon. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo kuitenkin, että jakeluvelvoitteen tasoa tulisi nostaa nykyisestä 30 prosentista 34 prosenttiin. Velvoitetason nostamisella varmistettaisiin se, että velvoitteeseen sisällytettävillä uusilla polttoaineilla,

Id Versionumero

erityisesti biokaasulla, korvattaisiin liikenteessä nimenomaan fossiilisia polttoaineita, ei nestemäisiä biopolttoaineita, jotka ovat jo nykyisellään mukana velvoitteessa. Velvoitetason nosto on yhtenä toimenpide-ehdotuksena mukana Fossiilittoman liikenteen tiekartta –luonnoksessa, joka on parhaillaan lausuntokierroksella. Lausuntokierros päättyy 19.2.2021. Päätöksiä tiekartan toimenpiteistä on tarkoitus tehdä maaliskuuhun 2021.

Esityksessä on arvioitu, että biokaasun käyttö jäisi liikenteessä pieneksi (noin 0,4 TWh) vuoteen 2030 mennessä. Tällöin myös biokaasun päästövähennys- ja kustannusvaikutuksetkin jäisivät pieniksi. Vuonna 2020 valmistuneessa biokaasuohjelmassa on kuitenkin arvioitu, että biokaasun tuotantoon sopivia raaka-aineita löytyisi Suomesta noin 16 TWh:n verran. Fossiilittoman liikenteen tiekartta -työryhmä arvioi, että liikenteeseen voitaisiin ohjata biokaasua noin 2,5 TWh verran vuonna 2030. Tämä tarkoittaisi VTT:n tekemän arvion mukaan noin 4 prosenttiyksikön lisäystä jakeluelvoitteeseen. Jos biokaasu sisällytetään osaksi jakeluelvoitetta eikä velvoitetasoa nosteta, liikennesektorilla menetetään VTT:n laskelman mukaan noin 0,2 miljoonan tonnin päästövähennys eli vähennys, joka parhaimmillaan olisi saavutettu biokaasun 2,5 TWh käytöllä ilman jakeluelvoitetta. Koska liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite on erittäin tiukka, vähintään 50 % vuoteen 2030 mennessä, 0,2 miljoonan tonnin päästövähennystä ei ole varaa menettää.

Esityksessä arvioidaan, että sähköpolttoaineiden laajamittaisempi tuotanto voisi käynnistyä vasta tämän vuosikymmenen loppupuolella ja käyttö kaupallistua vuoden 2030 jälkeen, kun niiden hintataso on kilpailukykyinen vastaavien biopolttoaineiden ja biokaasun kanssa. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että arvio on oikeansuuntainen, mutta korostaa kuitenkin sähköpolttoaineiden mahdollisuuksia tulevaisuudessa sekä liiketoiminnan että liikenteen päästövähennysten näkökulmasta.

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole asiasta muuta lausuttavaa.

Sabina Lindström
Osastopäällikkö, ylijohdaja

Saara Jääskeläinen
Liikenneneuvos

Jakelu LVM:n osastojen johtoryhmät

Tiedoksi

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--